

مقدمه

به منظور بهبود روند چاپ و نشر آثار ارزشمند دانشگاهی و غیردانشگاهی و در راستای دستیابی به اهداف عالی علمی- پژوهشی و گسترش مرزهای دانش، آیین نامه انتشارات به شرح زیر تدوین می گردد.

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱- **شورا:** منظور از شورا، شورای انتشارات دانشگاه می باشد که وظیفه سیاست گذاری در زمینه حفظ منافع و شأن دانشگاه، با هدف گسترش و ارتقاء سطح علمی و فرهنگی دانشگاه از طریق نشر آثار علمی، فرهنگی، هنری و دینی را برعهده دارد.
- ۲-۱- **انتشارات:** عبارت است از کلیه آثاری که با تصویب شورای انتشارات دانشگاه، به شکل های مختلف منتشر شده و روی جلد آن ها نشانه دانشگاه بجنورد، شماره ترتیب و عبارت "انتشارات دانشگاه بجنورد" قید شده باشد.
- ۳-۱- **اثر:** هرگونه تدوین، ترجمه، تألیف، تصنیف و تصحیح انتقادی کتاب و دانش نامه و همچنین هرگونه پژوهشی که قابل چاپ و نشر باشد.
- ۴-۱- **صاحب اثر:** شخص (یا اشخاص) حقیقی و حقوقی که اثر را ارائه نماید و حقوق معنوی و مادی اثر متعلق به وی است.
- ۵-۱- **دانش نامه:** مجموعه نوشتاری جامع و فشرده ای است که شامل اطلاعاتی درباره همه شاخه های دانش یا شاخه مشخصی از دانش است.
- ۶-۱- **کتاب های درسی:** کتاب هایی که در رشته های مختلف دانشگاهی تدریس می شوند و بخش عمده ای از سرفصل مصوب را می پوشانند.
- ۷-۱- **کتاب های کمک درسی:** کتاب هایی که مدرسان یا دانشجویان را در رشته های مختلف دانشگاهی یاری می دهند.
- ۸-۱- **قرارداد:** سندی که برای چاپ اثر بین دانشگاه و صاحب اثر تنظیم و مبادله می شود و در آن مواردی چون حقوق مادی و معنوی اثر، میزان حق الزحمه، نحوه پرداخت، شیوه و مقطع زمانی تحویل اثر، تعداد صفحات، شمارگان و ضوابط چاپ و انتشار مشخص می گردد.

ماده ۲- شورای انتشارات

شورای انتشارات دانشگاه از اعضای زیر تشکیل شده است:

الف- معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه (رئیس شورا)

ب- مدیر امور پژوهشی و فناوری دانشگاه

ج- رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه (دبیر شورا)

د- مدیر مسئول انتشارات دانشگاه

ه- یک عضو هیأت علمی از هر یک از دانشکده‌ها (اعضای حقیقی شورا)

۱-۲- نماینده دانشکده‌ها توسط رئیس دانشکده معرفی و با ابلاغ رئیس شورا منصوب می‌شود.

۲-۲- رئیس شورا می‌تواند در مواردی که آثار خاصی برای چاپ ارائه می‌شود از افراد صاحب نظر غیر از اعضای شورا بدون حق رای، برای حضور در جلسه دعوت نماید.

تبصره ۱: دوره عضویت اعضای حقیقی شورا دو سال و انتخاب مجدد اعضا بلامانع است.

تبصره ۲: شورا، عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در مورد آثار است.

تبصره ۳: تنظیم و تصویب آیین‌نامه اجرایی انتشارات که شامل بررسی و ارزیابی آثار، تعیین میزان حق‌الزحمه صاحبان اثر و ارزیابان، تصمیم‌گیری در خصوص قیمت‌گذاری و چگونگی مبادله آثار، تجدید چاپ آثار و نظارت بر عملکرد کمیته‌های تخصصی است، بر عهده شورا است.

تبصره ۴: پیشنهاد تجدید نظر در این آیین‌نامه و نیز اصلاح آن در صورت نیاز به عهده شورا است.

تبصره ۵: جلسات شورا هر ماه یک بار برگزار می‌گردد و با حضور حداقل بیش از نیمی از اعضا رسمیت دارد.

ماده ۳- آثار قابل پذیرش در انتشارات دانشگاه

۱-۳- آثار و پژوهش‌های بدیع علمی در همه رشته‌ها و به همه زبان‌ها.

۲-۳- متون قدیمی معتبر و ممتاز همراه با تصحیح انتقادی.

۳-۳- نسخه‌های خطی فارسی و عربی منحصر به فرد و ارزشمند مربوط به معارف اسلامی، تمدن و فرهنگ ایرانی، با مقدمه انتقادی و تحقیقی لازم.

۴-۳- دانش‌نامه آثار مرجع (لغت‌نامه‌ها، مجموعه اطلاعات علمی، فهرست‌ها، کتاب‌شناسی‌ها، اطلس‌ها، اسناد و ...).

۳-۵- مجموعه مقالات و متن سخنرانی‌های ارائه شده در همایش‌های برگزار شده با همکاری دانشگاه.

۳-۶- مجلات مصوب دانشگاه.

۳-۷- تدوین: گردآوری مطالب یا داده‌های هدفمند و منسجم از منابع مختلف در یک مجموعه.

۳-۸- تألیف: ساماندهی مجموعه‌ای از داده‌های علمی و نظریات پذیرفته شده بر اساس تحلیل یا ترکیب مبتکرانه که معمولاً با نقد یا نتیجه‌گیری همراه است.

۳-۹- تصنیف: تدوین مجموعه‌ای که حداقل ۲۰ درصد آن را دیدگاه‌های جدید و نوآوری‌های علمی نویسنده یا نویسندگان تشکیل دهد و با تحلیل و یا نقد دیدگاه‌های دیگران در یک موضوع مشخص همراه باشد، هر چند که ممکن است آن‌ها را قبلاً در مقاله‌های خود منتشر کرده باشد.

۳-۱۰- تصحیح انتقادی: معرفی نسخه بدل‌های موجود در جهان، تشخیص صحیح‌ترین و نزدیک‌ترین نسخه به زمان حیات مؤلف، به کارگیری روش تحقیق، شرح و توضیح مستندات متن، ذکر مأخذ و منابع استفاده شده با استناد به شواهد و کتاب‌شناسی آن‌ها، تکمیل نواقص، چه در عبارت و چه در محتوا و داوری، در بهترین برداشت و نظایر آن.

۳-۱۱- ترجمه: برگرداندن اثری که قبلاً به زبان دیگری منتشر شده است.

ماده ۴- شرایط عمومی پذیرش

۴-۱- اثر با تخصص پدیدآورنده مرتبط باشد.

۴-۲- تنها آثار اعضای هیأت علمی دانشگاه بجنورد یا آثاری که پدیدآورنده اصلی اثر (نقر اول) عضو هیأت علمی دانشگاه بجنورد باشد، چاپ می‌شود. در سایر موارد حسب مورد، شورا می‌تواند تصمیم‌گیری نماید.

۴-۳- در مورد آثار ترجمه‌ای، کل اثر و حداقل یک سوم و یا ۱۰۰ صفحه از ترجمه آن ارائه شود.

۴-۴- در مورد سایر آثار باید کل اثر ارائه شود.

۴-۵- پدیدآورنده اصلی اثر باید حداقل ۶ امتیاز از بندهای ۲ و ۴ جدول ۲ را کسب نماید.

۴-۶- در مورد آثار ترجمه‌ای، باید ترجمه از آخرین چاپ کتاب در زمان ارائه اثر به شورا باشد.

۴-۷- چنانچه اثری از پدیدآورنده پذیرفته شود تا زمانی که این اثر در نوبت چاپ قرار نگرفته باشد، اثر دیگری از وی قابل بررسی نیست.

تبصره: اثر ترجیحاً درسی و یا مرجعی برای دانشجویان یا اساتید باشد.

ماده ۵- شرایط اختصاصی پذیرش

۱-۵- برای آثار ترجمه‌ای کسب حداقل ۹ امتیاز از مجموع ۶۰ امتیاز جدول ۲ و حداقل ۶۰ درصد امتیاز مجموع نمرات فرم داوری (جدول ۴) الزامی است.

۲-۵- برای آثار تدوین و تألیفی و تصنیف به ترتیب کسب حداقل ۱۰، ۱۴ و ۱۶ امتیاز از مجموع ۶۰ امتیاز جدول ۲ و حداقل ۶۰ درصد امتیاز مجموع نمرات فرم داوری (جدول ۳) الزامی است.

تبصره ۱: محاسبه امتیازات جدول ۲ توسط کارشناس امور انتشارات و جداول ۳ و ۴، توسط داوران انجام می‌گیرد.
تبصره ۲: ارزیابی سایر آثار بر عهده شورا می‌باشد.

ماده ۶- مراحل اجرایی

۱-۶- متقاضی باید فرم درخواست نشر را تکمیل نموده و همراه با مستندات و مدارک مورد نیاز به گروه آموزشی تحویل نماید.

۲-۶- درخواست متقاضی در گروه آموزشی مربوط بررسی و در صورت موافقت به همراه مدارک به شورای پژوهشی دانشکده ارسال می‌گردد.

۳-۶- درخواست متقاضی در شورای پژوهشی دانشکده بررسی و در صورت موافقت به همراه مدارک و اسامی داوران پیشنهادی به شورا ارسال می‌گردد.

۴-۶- درخواست متقاضی در شورا بررسی و در صورت موافقت، به صورت محرمانه برای سه داور (یک داور داخلی و دو داور خارجی) ارسال می‌گردد. (جدول ۳ برای آثار تألیف و جدول ۴ برای آثار ترجمه).

تبصره ۱: شورا از داوران واجد صلاحیت دانشگاه و یا سایر مراکز علمی برای داوری آثار استفاده می‌نماید. نتیجه داوری برای تصویب نهایی به شورا عرضه می‌شود.

۵-۶- شورا حداکثر تا چهار ماه پس از تحویل اثر بایستی نتیجه داوری و اظهار نظر شورا را به صاحب اثر اعلام نماید.

۶-۶- شورا پس از وصول نظر داوران و در صورت کسب حداقل امتیاز، نسبت به ارسال اثر به انتشارات برای انعقاد قرارداد با صاحب اثر و چاپ اثر اقدام می‌کند.

تبصره ۲: شورا مجاز است هرگونه ویرایش علمی و ادبی را که لازم بداند با اطلاع صاحب اثر به عمل آورد.

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

تبصره ۳: درخصوص درخواست چاپ مجدد آثار ممتاز و پرکاربرد (به تشخیص شورا) شورا می تواند پس از کسب موافقت کتبی ناشر قبلی، نسبت به صدور مجوز چاپ مجدد اثر اقدام نماید.

تبصره ۴: در صورتی که متقاضی از اعضای هیأت علمی دانشگاه نباشد، باید درخواست و مستندات خود را به دبیر شورا تحویل نماید. شورا در صورت موافقت اولیه نسبت به ارسال اثر به داوران اقدام می کند.

ماده ۷- دستورالعمل آماده سازی کتاب

این دستورالعمل به طور جداگانه توسط شورا تدوین و ابلاغ می گردد.

ماده ۸- تعهدات صاحب اثر

۱-۸- پس از اعلام کتبی موافقت شورا، صاحب اثر باید حداکثر ظرف مدت ۶ ماه، نسخه نهایی اثر را به انضمام لوح فشرده (فایل الکترونیکی) و طرح روی جلد به دبیر شورا تحویل نماید.

۲-۸- زمان واگذاری حقوق مادی صاحب اثر به دانشگاه در هر چاپ حداکثر ۵ سال است و پس از آن صاحب اثر می تواند کتاب خود را به ناشر دیگری واگذار نماید.

۳-۸- صاحب اثر نمی تواند تا زمان اعلام نتیجه نهایی شورا، درخصوص قبول یا رد اثر برای چاپ در انتشارات دانشگاه، اثر خود را به ناشر دیگری ارائه دهد.

۴-۸- صاحب اثر متعهد می شود جوابگوی هرگونه ادعایی در مورد منابع مورد استفاده در اثر از طرف هر شخص حقیقی یا حقوقی باشد و مسئولیت هرگونه اشکالات علمی و تاپیی به عهده صاحب اثر می باشد.

ماده ۹- حق الزحمه

دستورالعمل پرداخت حق الزحمه ها شامل حق الزحمه صاحب اثر، ویرایش، داوری، هزینه تایپ، تکثیر و طراحی جلد و ... در شورا تدوین و برای تصویب به هیأت رئیسه دانشگاه ارسال می شود.

ماده ۱۰- حق الزحمه صاحب اثر

حق الزحمه صاحب اثر طبق قراردادی که بر اساس مفاد این آیین نامه بین صاحب اثر و دانشگاه منعقد می گردد، پرداخت می شود. برای خرید آثار تألیفی، ترجمه و گردآوری در هر نوبت و با شمارگان حداقل ۱۰۰۰ نسخه به ترتیب حد اکثر ۳۰٪، ۲۵٪ و ۲۵٪ قیمت پشت جلد اعمال می گردد.

تبصره: درصد حق الزحمه بسته به نتیجه داوری، نوع کتاب و کاربرد آن و همچنین پیش بینی فروش کتاب توسط شورا تعیین می شود که از ۱۵٪ مبلغ پشت جلد کتاب کمتر نخواهد بود.

دانشگاه شهید بهشتی
دانشگاه بجنورد

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

ماده ۱۱- قیمت گذاری کتاب

قیمت پشت جلد کتاب به صورت زیر تعیین می شود:

(کل هزینه های تولید کتاب) * ۱,۵ = قیمت پشت جلد کتاب

شمارگان

تبصره ۱: هزینه های تولید شامل هزینه داوری، ویرایش، چاپ و تکثیر، طراحی جلد و ... می باشد.

ماده ۱۲- فروش و اهداء کتاب

۱-۱۲- شورا در صورت موافقت معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه می تواند کتاب های چاپ شده را در موارد زیر اهداء نماید:

الف- کتابخانه های دانشگاه ها و مراکز علمی- پژوهشی دولتی از هر کتاب یک نسخه.

ب- کتابخانه ملی از هر کتاب ۲ نسخه.

ج- کتابخانه مرکزی دانشگاه از هر کتاب ۳ نسخه.

د- وزارتخانه ها یا سازمان های مرتبط با موضوع کتاب و سایر موارد نظیر موافقت نامه های پژوهشی با دیگر دستگاه ها به تشخیص و توافق معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه به تعداد مورد نیاز.

۲-۱۲- شورا در صورت موافقت معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه می تواند در فروش کتاب های چاپ شده تخفیف هایی را به شرح زیر در نظر بگیرد:

الف - اعضای هیأت علمی دانشگاه یک نسخه با ۵۰ درصد تخفیف.

ب- دانشجویان دانشگاه با معرفی نامه از صاحب اثر یا استاد درس مرتبط با موضوع کتاب یک نسخه با ۴۰ درصد تخفیف.

ج- کتاب فروشی ها با ارائه کارت نظام سنفی حداکثر ۲۰ درصد میزان خرید.

د- توزیع کنندگان با انعقاد قرارداد توزیع و کتاب فروشی های مستقر در دانشگاه ۳۰ درصد.

ه- صاحبان اثر جمعاً تا ۲۰۰ نسخه از اثرشان ۲۵ درصد.

سایر موارد تخفیف فروش کتاب به پیشنهاد شورا و تصویب هیأت رئیسه صورت خواهد گرفت.

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

ماده ۱۳- تفسیر مفاد این آیین نامه به عهده شورا است.

ماده ۱۴- این آیین نامه در ۱۴ ماده در جلسه شماره ۲۱۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۰۳ شورای پژوهشی و فناوری دانشگاه تدوین و در جلسه شماره ۲۷۰ هیأت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۳ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

جدول ۱- بررسی صلاحیت اولیه

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا صاحب اثر در زمینه مربوطه تخصص دارد؟		
۲	آیا صاحب اثر حداقل دو سال سابقه تدریس در زمینه مربوطه را دارد؟		
۳	آیا ضرورت تالیف و ترجمه در زمینه مربوطه وجود دارد؟		
۴	آیا محتوا با عنوان اثر تناسب دارد؟		
۵	آیا فصل بندی به صورت صحیح صورت گرفته است؟		
۶	آیا فهرست منابع پایانی کتاب به درستی تنظیم گردیده است؟		
۷	آیا ارجاع به منابع در کتاب صورت گرفته است؟		
۸	در صورت استفاده از واژگان خارجی آیا در پی نوشت توضیح ارائه شده است؟		
۹	آیا فهرست مطالب، جداول و نمودارهای اثر در صورت وجود به صورت صحیح ارائه شده است؟		
۱۰	آیا مشخصات کامل نویسنده(گان) و دانشگاه یا موسسه محل خدمت آن‌ها به درستی در کتاب ذکر شده است؟		

جدول ۲- امتیازات مربوط به صاحب اثر

ردیف	فعالیت آموزشی- پژوهشی	امتیاز به صورت موردی	حداکثر امتیاز	امتیاز صاحب اثر
۱	سابقه تدریس در دانشگاه‌های دولتی	هر نیم سال ۱ امتیاز	۱۰	
۲	کتاب تألیفی	هر کتاب ۴ امتیاز	۱۲	
۳	کتاب ترجمه‌ای	هر کتاب ۲ امتیاز	۶	
۴	مقالات الف- مقالات منتشر شده در مجلات معتبر علمی- پژوهشی ب- مقالات کامل ارائه شده در کنفرانس‌های معتبر علمی ج- چکیده مقالات ارائه شده در کنفرانس‌های معتبر علمی	هر مقاله ۳ امتیاز هر مقاله ۱ امتیاز هر چکیده ۰/۵ امتیاز	۲۶	
۵	گزارش جامع طرح‌های تحقیقاتی مصوب دانشگاه در زمینه تخصص فرد	هر گزارش ۳ امتیاز	۶	
جمع			۶۰	

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

جدول ۳- شاخص های ارزیابی آثار تالیفی (فرم داوری آثار تالیفی)

نام کتاب :

نام و نام خانوادگی داور:

ردیف	شاخص	خیلی ضعیف ۰	ضعیف ۱	متوسط ۲	خوب ۳	خیلی خوب ۴
۱	اعتبار علمی، حجم و روزآمد بودن منابع					
۲	رعایت امانت و دقت در ذکر به جای منابع مورد استفاده					
۳	میزان هماهنگی و تناسب محتوای مطالب با عناوین فصول و کتاب					
۴	شیوایی نشر، رعایت واژگان مناسب و سهولت					
۵	طرح سوال و تمرین در پایان هر فصل / خلاصه فصل و داشتن واژه نامه و نمایه					
۶	بکارگیری مناسب روش های تصویری (جداول، نمودارها، عکس ها)					
۷	کاربرد اثر			عمومی	کارشناسی	تحصیلات تکمیلی
۸	نوع اثر			عمومی	کمک درسی / مرجع	درسی
۹	تعداد صفحات کتاب (بر اساس صفحه شناسنامه کتاب)	تا ۹۹ صفحه	۱۰۰-۱۴۹	۱۵۰-۱۹۹	۲۰۰-۲۹۹	۳۰۰ به بالا
۱۰	اعتبار ناشر					
	جمع کل					
	مطابقت اثر با تعریف تالیف					

«آیین نامه انتشارات دانشگاه بجنورد»

جدول ۴- امتیازات مربوط به آثار ترجمه‌ای (فرم داوری آثار ترجمه‌ای)

نام کتاب:

نام داور:

ردیف	شاخص	خیلی ضعیف ۰	ضعیف ۱	متوسط ۲	خوب ۳	خیلی خوب ۴
۱	اعتبار مفاهیم و محتوای کتاب اصلی					
۲	روزآمد بودن کتاب اصلی					
۳	اعتبار نویسنده کتاب اصلی					
۴	اعتبار ناشر کتاب اصلی					
۵	کیفیت ترجمه و رعایت امانت در ترجمه					
۶	معادل‌یابی واژگان لاتین به فارسی و رعایت یکنواختی آن در تمام کتاب					
۷	شیوایی نثر و سهولت درک متن ترجمه					
۸	رعایت تأکیدهای مؤلف در متن ترجمه (مثلاً مشخص کردن حروف ایتالیک)					
۹	ضرورت چاپ اثر با توجه به منابع فارسی موجود	غیر ضروری	ضرورت کم	ضرورت متوسط	ضرورت زیاد	ضرورت خیلی زیاد
۱۰	تعداد مخاطبین کتاب	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱۱	نوع کتاب	-		عمومی	کمک‌درسی / مرجع	درسی
۱۲	کاربرد اثر	-		عمومی	کارشناسی	کارشناسی ارشد
۱۳	کیفیت ترجمه‌های دیگر از کتاب اصلی	خیلی خوب	خوب	ضعیف	خیلی ضعیف	وجود ندارد
۱۴	کیفیت آثار مشابه به زبان فارسی					
جمع کل امتیازها						